

Sjacheraar in (w)aandelen

Auteur: Jan Versantvoort

Omslagontwerp: J. A. Sant

Copyright © Jan Versantvoort, 2014

ISBN 9789402125177

Niets uit dit boek mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Jan Versantvoort

Sjacheraar in (w)aandelen

Roman

Een ietwat persiflerende kijk op het succes en de ondergang van
een jonge carrièrejager

Ter verduidelijking

Deze roman is de weergave van een gefantaseerde biografie, doorspekt met karikaturale trekken. Individuen of groeperingen die zich gekwetst of gechoqueerd zouden voelen, hebben de boodschap van pionier Carroll O'Connor (Archie Bunker uit All in the family) duidelijk niet begrepen.

Maak niet de fout te denken dat alle bankkantoren vergeven zijn van malafide en corrupte figuren. Dergelijke aso's bestaan echt, maar ze vormen gelukkig een kleine minderheid. Om te vermijden dat u mij als één van hen zou beschouwen, verklaar ik: alle uitspraken en standpunten van de door mij beschreven 'barbaren' welke als beledigend zouden kunnen uitgelegd worden, niet te ondersteunen.

De auteur

De keuze van onze vooruitgang is niet, of we meer kunnen toevoegen aan de rijkdom van mensen die al veel hebben, maar of we voldoende kunnen geven aan diegenen die te weinig hebben.

Franklin D. Roosevelt

Met dank aan de flamboyante d.j., de ingetogen bollekesdrinker, de onovertroffen voetbalfreak, de boss, de charming lady en de sublieme danser, voor de onvergetelijke jaren.

Het woord kan de realiteit veranderen

Sjik stond voor de hoofdingang, een indrukwekkende poort van drie meter hoog en een span dik. In de eiken panelen waren de initialen BNA verwerkt. Banque du Nord et d'Avignon, een naam die hoge verwachtingen pretendeerde. De poort stond half open zodat Sjik een inkijk had op de imposante hal met brede marmeren trap. Een gemengd gevoel van bewondering en wantrouwen overviel hem. Hij twijfelde heel even of hij wel in dit kapitalistisch bolwerk zou binnenstappen. Was dit wel de juiste keuze? Hij kon nu nog terug. Dit bastion stond bekend als rechtsgezind. Niet evident voor een rooie rakker zoals hij.

Aan de receptie zat een hostess haar fysieke kwaliteiten te etaleren. Sjik frutselde aan een knoop van zijn jas, een stomme gewoonte uit zijn jeugd die hij nooit had afgeleerd.

'Ik ben Senne Debie. Ik heb een afspraak met mijnheer Hackman.' Ze knikte met een *cheese*-lach. Ze was klaarblijkelijk van zijn komst op de hoogte.

'Volgt u mij mijnheer Debie?' Allicht volg ik je, dacht hij. In deze doolhof van gangen, deuren en trappen kan ik in m'n eentje nooit de weg vinden. Haar hoge pumps klakten op de marmeren vloer. Ze droeg een donkerblauw mantelpak waarvan de rok strak om haar volle dijen sloot. Bij

elke stap wiegde haar achterwerk heen en weer. Zijn verbeelding sloeg even op hol maar hij riep zich onmiddellijk weer tot de orde met het besef dat deze 'modeshow' eigenlijk niet voor hem bedoeld was. Hij realiseerde zich plots dat dit wel eens een geraffineerde truc kon zijn om aan 'masculiene klantenbinding' te doen en het had blijkbaar effect, anders hadden ze voor dit werk wel een goedkope piccolo ingehuurd. Ze stopte bij een deur met opschrift 'Human Resources Management' - een opgeblazen naam voor personeelsdienst - en drukte op een belletje.

'Als het groene lampje brandt, mag u naar binnen,' zei haar knalrode mond en ze heupwiegde terug naar de receptie.

De personeelschef was een iel mannetje met een rode snor, een blauwe stropdas en kleine doortastende oogjes. Hij sprak met korte zinnen, snel en resoluut. Duidelijk een bijtertje. Op ongezette momenten trok hij zijn linkerwenkbrauw omhoog. Een irritante tic die bij Sjik heel lachwekkend overkwam. Hij trachtte een minuscule glimlach te verbergen door een wijsvinger voor zijn onderlip te houden.

'Waarom lach je?' vroeg Hackman pissig, terwijl hij zijn wenkbrauw weer optrok.

'Euh, tja... het is een zenuwtrek,' verzon Sjik ter plekke om de situatie te redden. Hackman reageerde begrijpend:

'Daar maak ik geen punt van. Trouwens, ik apprecieer je eerlijkheid. Je moet maar denken: niets wat des mensen eigen is, is vreemd. Ik zal je iets verklappen. Mijn vader had ook een rare tic. Hij trok altijd met zijn linkerwenkbrauw als hij opgewonden was.' Sjik proestte het uit:

‘Dat is de max, die mag in het Guinness Book!’ Tranen biggelden langs zijn neusvleugels en hij moest er een zakdoek bijhalen om alles weer onder controle te krijgen.

‘Ja, het was zeer komisch,’ gaf Hackman toe. ‘Het meest hilarische aan de hele zaak was, dat mijn vader het zelf nooit beseft heeft. Niemand bij ons thuis waagde het er iets over te zeggen wanneer hij in de buurt was. Hij zou onze blote billen met zijn broeksriem gestriemd hebben.’ Sjik kreeg het nu helemaal te kwaad. Met een vuurrode kop zat hij te schokken van het lachen en hij voelde een druk op zijn blaas.

‘Sorry, ik moet even naar het toilet, anders hou ik het niet droog,’ proestte hij.

‘Rechtsaf en dan de tweede deur links,’ zei Hackman met een smile en een dansende wenkbrauw.

Na het sanitair intermezzo kwam Sjik met uitgestreken gezicht en dichtgeknoopte jas het bureau weer binnen. Aan het urinoir had hij zich voorgenomen de personeelschef niet meer in de ogen te kijken maar zich te concentreren op zijn rode knevel. Op die manier kon hij de zwabberende wenkbrauw negeren, om uiteindelijk tot een normaal sollicitatiegesprek te komen.

Hackman was aan het bellen. Hij riep als een marktkramer en deed geen moeite zich in te tomen toen hij Sjik zag binnenkomen.

‘Luister Paul, het gaat mij niet om die tien postzegels van zestig cent die hij te kort kwam... Dat weet ik ook. Hij is een excellent verkoper, ik ken hem maar al te goed. Die vent kan alles aan de man brengen, zelfs stront in praline-dozen als het moet. Voor mij blijft één ding cruciaal: heeft hij ze gepikt of niet...? Wel, dan is hij een doortrapte

klootzak. Zeg hem dat hij morgen om tien uur zijn C4 bij mij kan komen ophalen... Wat zeg je? Een nota met uitleg en excuses? Geen sprake van. Vertel hem dat hij met die nota zijn corrupte reet kan afvegen en dat hij die gepikte zegels kan gebruiken om bij de concurrentie te gaan solliciteren. Salue!’

Wat Hackman lichamelijk miste, werd ruim gecompenseerd door zijn vastberaden houding. Sjik liet met opzet zijn getuigschrift vallen om zich daarna te kunnen bukken. Hij zag twee reusachtige schoenen onder het bureau. Wat een schuiten! Minstens maat achtenveertig. Hoed je voor kleine mannetjes met grote voeten, ging er door zijn kop, ze zijn naar lichaam en geest moeilijk omver te halen. Hij kwam weer recht en fixeerde zich op de rode snor.

‘Dieven kan ik missen als de pleuris,’ bromde Hackman. ‘Ze zijn de kankergezwellen van een bank. Ongedierte dat men buiten de deur moet houden.’ Bij elke stemverheffing tikte hij met de achterkant van zijn balpen op het bureaublad. Plots schoot het bovenstuk los en werd door de inwendige veer als een raket omhoog gekatapulteerd, om twee seconden later op het Perzisch tapijt te belanden. Zijn facie vertrok geen millimeter. Onverstoord en ijsig kalm raapte hij het projectiel op en reageerde alsof heel het voorval geënceneerd was.

‘Knoop dit goed in je oren, Debie: mits een keiharde inzet en volharding van jouw kant, staat je een pijlsnelle carrière te wachten, vergelijkbaar met de vlucht van dit object.’ Hij hield het stuk balpen vlak voor Sjiks neus zodat deze scheel begon te kijken. Hackman zocht de onderdelen van zijn Parker bij elkaar en vroeg zonder op te kijken:

‘Kan ik je diploma even inzien?’ Sjik schoof hem de envelop met het getuigschrift toe. ‘Je volgde met onderscheiding economische wetenschappen, handels- en burgerlijk recht, boekhouden en financiële algebra?’

‘Boekhouden met “grote” onderscheiding,’ verbeterde Sjik.

‘Dat is allemaal mooi meegenomen beste vriend, doch niet cruciaal.’ Hij maakte een wegwuivend gebaar. ‘Percentberekening en de meest courante annuïteitenformules volstaan. De rest is allemaal ballast. Aha, achtentachtig procent voor Nederlands. Het wordt interessant. Ik ga er van uit dat je vlot van tong bent en een sterke argumentatie kan opbouwen.’ Sjik knikte en wou iets zeggen maar hij kreeg niet de minste kans om aan het woord te komen. ‘Het wordt jouw taak de behoeften en zwakheden van de klanten te ontdekken en daar handig op in te spelen. Zijn er geen behoeften, creëer ze dan. Vind je geen zwakheden, zadel hen op met angsten. Wijs hen op de tienduizend woningbranden en vijfenzeventigduizend inbraken die we jaarlijks over ons heen krijgen. Het is een mes met twee snijkanten. Zowel onze deposito’s als onze verzekeringen varen er wel bij. Een goed adviseur moet condooms kunnen verkopen aan een nonnenklooster, verdomme!’ Sjik grinnikte. Hackman wees naar een eenvoudig tegeltje aan de wand waarop stond: Het woord is in staat de realiteit te veranderen. ‘Prent die Joodse spreuk in je hersens kerel en handel er naar. Als er één volk is dat krultangen kan versjacheren aan kroeskoppen dan zijn het de Joden. A propos, hebben ze jou in het atheneum ooit iets verteld over verkooptechnieken?’

‘Tijdens de laatste week, maar heel summier. Slechts twee lessen,’ gaf Sjik toe.

‘Schandelijk! Ze kieperen je hersenpan zes jaar vol met massa’s theoretische kennis en het belangrijkste vergeten ze. Wat heb ik aan een flapdrol die de wet van Baumol van voor naar achter kan afratelen, als hij nog geen simpele staatsbon kan verpatsen? Verkopen is een gave die in je knoken zit. Sommigen hebben het al ontdekt als ze vier jaar zijn. Zij behoren tot het superras. De Fransen zeggen: “les marchands pur sang”. Ze vertonen nog andere bijzondere capaciteiten. Het zijn goede moppentappers, gezellige zuipers en gangmakers op feesten en partijen die steeds in het middelpunt van de belangstelling willen staan. Hoewel, ik weet niet of je dat laatste nog een positieve gave kunt noemen. Het kan soms verdomd irritant zijn. Dan is er nog een tweede soort: de latente verkopers. Zij dragen het verkoopvirus in zich maar het sluimert ergens achter hun oorschelpen tot ze wakker worden geschud. Ik heb zo een vermoeden dat jij tot de laatste soort behoort.’

‘Volgens mij heb ik iets van beide soorten,’ onderbrak Sjik. ‘Een moppentapper ben ik niet maar op cantussen deinsde ik niet terug voor een serie ad fundums. Als preses moest ik natuurlijk het goede voorbeeld geven.’

‘Zie je wel, ik zag het direct toen je binnenkwam. Ik dacht, dat is geen zandkaker. Banktechnisch moet je bevestigen wat bijgeschaafd worden maar je hebt een open mind en gevoel voor humor. Dat zijn sowieso al twee sterke troeven. Regelmatig krijg ik hier van die houtwormen binnen. Ze bezitten massa’s diploma’s maar hebben geen greintje spirit in zich. Slapjanussen zijn het, alleen

goed voor de administratie. Ze zijn niet rendabel en hollen de steunberen van dit financieel bastion stelselmatig uit. Maar nu ter zake! Je zult in de loop van je carrière voldoende commerciële sessies kunnen volgen om de knepen van het bankvak onder de knie te krijgen. In deze sector moet je vooral je snotkoker gebruiken, je speurneus, snap je? Want geld zit overal en het stinkt naar pure stront. Heerlijke stront, zoals van een akker die ze pas gebeerd hebben. Zo simpel is dat. Heb je nog vragen?’

‘Jazeker. Hebt u een lijst met de weddeschalen?’

‘Natuurlijk kerel, en goed dat je er om vraagt. Er zijn van die paljassen die hier naar buiten lopen zonder te weten wat ze gaan verdienen. Ik snij dit punt opzettelijk nooit aan om hun alertheid te testen. Pas als ze de klink in hun hand hebben roep ik: “We schrijven je in als volontair aan een zakgeld van vijfhonderdveertig euro bruto per maand. Akkoord?” En dan moet je die smoelen zien, alsof ze het monster van Florence zien opduiken. Totaal in paniek!’ Hij maakte een halve draai met zijn bureaustoel, nam een map uit de wandkast en begon er in te bladeren. ‘Je moet nog eenentwintig worden?’ Sjik knikte. ‘Je start zoals alle melkmuilen in het bediendestatuut categorie twee. Dat levert je een geïndexeerd brutosalairis op van duizend driehonderdvijfenzeventig euro per maand. Je krijgt drie maanden proeftijd om te bewijzen dat je dat waard bent.’

‘Ik zal mijn best doen.’

‘Dat zou ik maar geloven. Met minder zijn we hier niet tevreden.’ Hackman stond recht, stak zijn hand uit, trok zijn wenkbrauw op en sprak met verheven stem: ‘Debie, je kunt maandag aan de slag. Ik verwacht je om kwart over acht hier op mijn bureau. En nu maken dat je weg komt

want ik heb vandaag nog een paar andere novieten af te werken.'

Op de terugweg kwam hij weer langs de receptie. Daar stond al een volgend slachtoffer nerveus aan zijn oorlel te friemelen. De hostess verliet weerom haar boudoir en hij hoorde haar nog net vragen:

'Volgt u mij mijnheer Van Raamsdonk?' Hij zag met veel pret hoe een soortgenoot, op zijn beurt, de dansende billen achterna moest lopen.

Buiten was de zon gaan schijnen en in de verte lag een terras te lonken. Ideale plek voor een frisse Leffe, dacht hij. Dat heb ik nu wel verdiend. Hij had een zee van tijd en thuis was er niemand die hem al verwachtte. Ook al kwam hij vandaag helemaal niet thuis, dan zou geen mens daar wakker van liggen. Alleen de hond zou hem missen. Het beest zou aan de achterdeur blijven wachten tot hij aankwam.

Onder de parasols was geen tafel meer vrij. Dan maar in de volle zon. Met tegenzin, want zijn huid was niet bestand tegen te fel zonlicht. Zijn blonde hardos en de sproeten op zijn voorgevel verraadden dat zijn kop er snel uit zou zien als een rode kool. Hij zette zijn zonnebril op, nam de *Metro* uit zijn binnenzak en deed alsof hij het blad ging lezen. Achter de donkere glazen gluurde hij over de krant heen. Zo kon hij ongezien de mokkels afloeren die er op een dag als deze heel bekoorlijk uitzagen. Hij vroeg zich al jaren af waarom de zaadproductie van een man bij tropische temperaturen pijlsnel de hoogte in schoot. Kwam het door de warmte of door het vrouwelijk schoon dat in luchtige kleding de trottoirs onveilig maakte.

Op zijn zeventiende besloot hij de proef op de som te nemen. Tijdens een snikhete zomerdag stevende hij met een stretcher en een puzzelboek naar de achtertuin. Hij nam zich voor om - met uitzondering van de hond - geen enkel vrouwelijk wezen in zijn nabijheid toe te laten. Zelfs de kat van de burens joeg hij weg, omdat het woord 'poes' hem wel eens op hitsige gedachten kon brengen. Ondanks alle goede voorbereidingen, was de proef mislukt. Het vermoeden dat de jonge buurvrouw weer spiernaakt lag te zonnen achter de schutting, was al voldoende om de test te doen floppen.

Onder een parasol tegenover hem, zat een lange slungel aan een kankerstok te lurken. Op zijn tafel lag een envelop met het logo van de Banque du Nord et d'Avignon. Nog een sollicitant voor Hackman, dacht hij. Als ik naast hem kan gaan zitten, heb ik geen last van de zon. Hij stond op, nam zijn glas, liep naar de kerel en begon:

'Ik kan me vergissen maar ik heb zo een vermoeden dat jij een afspraak hebt met Hackman.' De kerel keek hem aan alsof hij op heterdaad betrupt was.

'Hoe weet jij dat?'

'Dat is een kwestie van ervaring. Maar wat ik je vragen wou: het stoort toch niet dat ik naast je kom zitten? Dat praat makkelijker, zie je.' En hij voegde brutaal de daad bij het woord. 'Ik werk namelijk ook bij de BNA en zit op mooie dagen vaak op dit terras. Zodoende herken ik in één oogopslag een aspirant zoals jij. Het zijn allemaal dezelfde types. Kerels in een keurig pak, die zenuwachtig aan hun sigaret trekken. Ze dragen meestal zwarte schoenen met

veters en hebben een stropdas waarin het blauw overheerst. Doorzichtige “mouwvegerij” aan het adres van een liberaal broeinest.’ Sjik haalde een pakje kauwgomtabletten te voorschijn en nam er eentje uit. ‘Ook zin in een Chiclet?’ vroeg hij.

‘Nee, dank je. Tabak en kauwgom gaan niet samen.’

‘Toch wel. Er bestaat zelfs een merk dat kauwgom met tabaksmaak op de markt brengt. Maar als ik je een goede raad mag geven: laat die rotzooi uit je lijf. Kauwgom kan namelijk dodelijk zijn, zeker als je het doorslikt. Het tast je darmen aan. De dokter heeft me gewaarschuwd maar ik kan het niet laten. Ik ben er aan verslaafd. Je kunt beter een kettingroker zijn dan een kauwgomvreter.’

‘Dat geloof je toch zelf niet?’ vroeg de kerel cynisch.

‘Wedden voor een slof Chiclets dat ik gelijk heb?’ blufte Sjik en hij presenteerde zijn handpalm.

‘Ik wed nooit. Dat is tegen mijn principes,’ zei de kerel geprikkeld.

‘Ach zo, jij bent er eentje met principes. Ik ben principieel tegen principes. Ze worden uitgevonden door diegenen die ze nooit naleven. Ik blijf er echter bij dat roken gezonder is dan niet roken. Fervente rokers maken weinig kans op een longontsteking. De rook verstikt namelijk alle virussen en bacteriën. Bovendien blijkt het een afdoende therapie tegen astma. Ik ken zware astmalijders wiens sigaretten door het ziekenfonds worden terugbetaald.’

‘Als het zo gezond is, waarom rook je dan zelf niet?’

‘Ja, nu je het zegt, daar heb ik eigenlijk nog nooit over nagedacht,’ bazelde Sjik. De sollicitant maakte een duidelijk gebaar waaruit bleek dat hij Sjik voor stapelgek hield. Hij dronk zijn koffie op, doofde zijn sigaret en stond op.

‘Ik moet weg, Hackman verwacht me over tien minuten.’

‘Wacht even,’ drong Sjik aan, ‘ik geef je nog een paar goede tips. Doe vooral niet te enthousiast als je bij Hackman binnenkomt en probeer niet de grapjas uit te hangen. De man heeft totaal geen gevoel voor humor. Zeg dat je een matig verkoper bent, doch een kei in administratie. Dat soort mensen worden door hem hoog ingeschat. Vergeet niet al je diploma’s boven te halen en tot slot: waag het niet te vragen hoeveel je gaat verdienen want dan trap je op zijn eksterroog. Haast je nu naar de receptie. Daar zit een blonde nymfo naar je te smachten.’

Ziezo, dacht hij, al één concurrent uitgeschakeld. Hij nam de Chiclet uit zijn mond, plakte het ding onder het tafelblad en begon op ‘zijn’ manier de *Metro* te lezen. Dat wil zeggen: alleen de koppen en het stripverhaal. De rest was bladvuysel, nutteloze brol om de broodschrijvers niet te laten verhongeren. Elk onnozel detail werd door hen tot op de draad uitgesponnen, open deuren werden mateloos ingetrapt en stokoude clichés misbruikt om de kolommen vol te krijgen. Het enige wat hem matig interesseerde waren de sport- en filmrubrieken. Die las hij diagonaal om de namen en titels te onthouden, enkel met de bedoeling vrienden en familie te imponeren. Het kruiswoordraadsel vulde hij nooit in. Het was beneden zijn niveau, bedoeld voor luilakken en laaggeschoolden. Op het laatste blad prijkte een opvallende advertentie van de Banque de Paris et des Pays-Bas, alias Paribas. Hij spelde: ‘Pa-ri-bas’. Een sublieme vondst. Het ei van Bobbejaan Schoepen, die kennelijk meer in zijn mars had dan jodelen en fluiten. Daar kon de Banque du Nord et d’Avignon een puntje aan

zuigen. Hij besepte plots dat hij zou worden ingelijfd bij een bank met de stomste en minst populaire naam van West-Europa. De afkorting 'BNA' was helemaal een afgang. Het leek meer op een of ander goedkoop kledingmerk. Nee, dat moest veranderen. Hij zou zich net als die cowboy uit Lichtaart onsterfelijk maken. Eén brief naar de ideeënbus zou volstaan. Hij twijfelde nog tussen 'Nordabank' of 'Banorda'. Hij verkoos het eerste, dat had meer klasse.

Er tikte iemand op zijn schouder.

'Hoi, hoe is het met je? Je vindt het toch niet erg als ik bij je onder de parasol kom zitten? Ik kan namelijk niet tegen de zon.' Hij knikte koeltjes en dacht: weer zo'n gehaaide loeder die wil profiteren van mijn goedheid.

'Zeg Sjik, ken je me niet meer? Ik ben Stefany.' Hij dacht zich de hersens uit zijn kop. Kende hij een Stefany, of voerde dit brutaal wijf een toneeltje op? Nee, dat kon niet, want ze kende zijn bijnaam.

'Ik ben je vroegere buurmeisje uit de Jan Potterstraat.' Hij schrok zich een aap en was even van de kaart.

'Verrek, Steffy, wat ben jij veranderd zeg! Kom er bij meid. Wil je iets drinken?' Wat een prachtgriet was ze geworden. In de prille jaren leek ze meer een kwajongen met haar kortgeknipte kapsel en pleisters op haar knieën. Ze ravotte met de gabbers in de straat en speelde mee met voetbal en rugby. Het was hem destijds nauwelijks opgevallen dat ze geen jongen was. Ze had een stoere blik en stond niet te janken bij het minste schrammetje. Gewoon een toffe bink met toevallig een meisjesnaam. Het was zelfs nooit bij hem opgekomen om het 'aan te vragen'. Nu zat hij tegenover een moordgriet waarvoor

elke vent zou bezwijken. Een heerlijk mokkel met alles erop en eraan in de juiste proporties. Hij waagde het niet haar ronduit te vragen of ze nog vrij was. Dat maakte hem kwetsbaar en dat vond hij klote. 'Hoe raak jij in Antwerpen verzeild?' vroeg hij om het gesprek op gang te brengen.

'Ik ben assistent-ontwerpster bij een bekend modehuis. Een bureaubaan zou niets voor mij geweest zijn. Daarom ben ik de creatieve kant uitgegaan en ik voel me daar prima bij. Mijn ultieme droom is ooit met een eigen kledinglijn in de modewereld door te breken. Ik besef dat het een zware klus zal zijn maar ze zeggen dat ik veel talent heb.' Sjik besloot zich niet zomaar te laten wegdringen door een vroeger buurmeisje dat uitpakte met riante toekomstplannen. Wanneer hij met het verhaal zou komen dat hij maandag als laagste bediende bij een bank aan de slag kon, zou hij zich gladweg belachelijk maken.

'Ik heb zonet bij een bekende bank gesolliciteerd. Omdat ik een uitgelezen diploma kon voorleggen ben ik geselecteerd als toekomstig kantoordirecteur in het Turnhoutse. Na een opleiding van drie maanden krijg ik een eigen kantoor met drie personeelsleden.'

'Zeg Sjik, dat is geen kattenpis! Wie had kunnen vermoeden dat die straatraker van weleer het nog tot bankdirecteur zou schoppen.'

'Het is trouwens nog maar een begin,' ging hij verder, 'een eerste stap om later te promoveren tot zeteldirecteur. Ja ja, daar sta je van te kijken hè? The European dream: van straatboef tot directeur-generaal!' Asjeblijft, dacht hij, die zit. Daar kan ze nooit meer overheen. Verwaand vrouwvolk moet men overdonderen. Voor geld, macht en dure wagens gaat dat soort voor de bijl. Als ze

een vent met een zonnebril in een chique slee zien stappen staan ze te smachten als een bakvis. Och, waar maakte hij zich eigenlijk druk over? Ze had gewoon maar een ordinair vak geleerd omdat ze te stom was voor middelbare studies. Tenslotte was ze helemaal geen partij voor hem. Akkoord, ze was een lekker stuk, maar hun interesses lagen mijlen uit elkaar. Ze zouden nooit een zinnig gesprek kunnen voeren. Ze had nog niets bereikt en ze liep al naast haar schoenen. Een eigen kledinglijn: belachelijk! Waar haalde ze de pretentie vandaan. Hij had haar nooit mogen toestaan bij hem aan tafel te komen zitten. Hij dronk zijn glas leeg en zei:

‘Voilà, ik zal eens opstappen. Mijn trein vertrekt over twintig minuten.’

‘Kan je geen latere trein nemen?’ vroeg ze teleurgesteld. ‘Ik vond het juist zo gezellig.’

‘Nee, het spijt me. Ik moet nu echt gaan. Ik heb thuis beloofd voor het middageten terug te zijn en daar houd ik me aan. Ik ben een man van principes.’

‘Euh, wel Sjik, tot ziens dan,’ zei ze beduusd.

‘Ja, tot ziens en hou je taai,’ antwoordde hij en verdween in de massa. Hij barstte van spijt. Stomme klootzak die hij was geweest, een jaloerse stijfkop die de kans van zijn leven had verkwaanseld. Ik had haar een tong moeten draaien, fantaseerde hij. Haar blik vroeg erom toen ze me smeekte een volgende trein te nemen. Ze bood zich aan op een presenteerblad. Ik hoefde maar toe te happen. Even twijfelde hij of hij terug zou keren met een bos bloemen maar hij zag het nut er niet van in. Op die manier zou hij zich helemaal voor joker zetten. Hij zou van zijn paard tuimelen als een stuntelende clown. Het was onomkeer-

baar. Hij moest er zich gewoon bij neerleggen. Wie zijn kont verbrandt moet op de blaren zitten. Punt uit.

Uit pure wanhoop liep hij bij De Slegte binnen en kocht er een boek met de paradoxale titel: *De lelijkheid van het schone*. Heel toepasselijk op zijn laatste rendez-vous. Op de hoek van de Wiegstraat wist hij nog een toffe kroeg.

Een paar Leffes en een half dozijn Chiclets later was zijn kater doorgespoeld. Het idee dat ook Stefany vergankelijk was en dat ze er op haar vijfenzestigste als een oud en verlept wijf zou uitzien, beurde hem op. Uit zijn binnenzak haalde hij een notaboekje en krabbelde: *Had vandaag met wat geluk Stefany kunnen versieren. Zou niet bij onenightstand gebleven zijn. Nu ophouden met meieren. Wereld is vergeven van lekkere mukkels. Antwerpen, 3 augustus.*

De trein naar Turnhout zat vol pendelaars. Een bonte mengeling van arbeiders en bedienden die apathisch voor zich uit zaten te staren als slachtvee onderweg naar het abattoir. De treinwagon stonk naar okselzweet en loek. Sjik vond nog een plaats tegenover twee uitgebluste malloten. De sleur droop van hun gezichten. Hij walgde van het idee om elke dag in deze gore beestenwagen te moeten zitten. Gelukkig was dit lot hem niet beschoren. Zijn werkterrein lag in de Kempen.

Een Kempenzoon in de metropool

Zoals de meeste rekruten werd Sjik eerst in de ‘vliegende ploeg’ gedropt, door sommigen ook wel smalend ‘vliegende brigade’ genoemd. Een kantoor dat in de papierberg dreigde te verzuipen, kon op de V.P. beroep doen om alle achterstallige shit weer weg te werken. V.P.-leden hadden een miserabele job, zonder enig perspectief. Het was simpelweg een stand-by dienst, bestaande uit groentjes, een paar altruïsten en laag gemotiveerden, anders gezegd: zij die de kantjes eraf liepen. De altruïsten waren zonderlinge figuren die echt begaan waren met het lot van collega’s in nood. Ze vormden een soort Leger des Heils binnen de bank. Een bijzonder ras dat in een vorige eeuw de kruinschering zou hebben aangevraagd om zich daarna in een Afrikaanse missiepost te vestigen.

Na drie maanden opleiding in Turnhout was Sjik klaargestoomd om dienst te doen als helper in nood. De eerste hulpkreet liet niet lang op zich wachten. Dus nam hij de bus naar het betreffend kantoor, waar hij door de vaste kassier, een zekere Martin, werd opgewacht. De andere helft van het personeelsbestand was weer ziek. Gaston, de

kantoorhouder, was vaak ziek maar dat was zijn schuld niet. Het bleek dat hij allergisch was voor overmatig alcoholgebruik, een gevolg van het feit dat er in zijn werkgebied talloze kroegen, bars en hoerenkoten waren gevestigd. De meeste van die recreatieve drankhuizen hadden op zijn aandringen een bankrekening geopend. Klanten moeten onderhouden worden, anders haken ze af en in cafés moet men iets drinken, dat is een ongeschreven regel. Gaston had evenwel domme pech dat hij hypernerveus werd van koffie en dat frisdrank te veel maagzuur opwekte. Een frisse pint smaakte hem nog het best. Op normale dagen was er geen vuiltje aan de knikker maar in drukke periodes zat er wel degelijk stront aan. Als hij laat thuis kwam met rode oogjes, in de fauteuil neerplofte, een dikke scheet liet en nadien als een blok in slaap viel, wist zijn vrouw: morgenvroeg is het weer 'bingo'. Dan kwam hij 's ochtends het kantoor binnen met een lijkleek gezicht en de mededeling:

'Martin, jongen, het is weer zover. Ik voel me een wrak. Het is oorlog in mijn maag en mijn lever staat op springen. Ik moet er een paar dagen tussenuit. Gij houdt de boel wel recht hè? Daarna vertrok hij met zijn madame voor een paar dagen naar zijn chalet in de buurt van Sankt Vith. Ardense lucht was in zijn geval de beste therapie had de dokter gezegd. Martin werd dan plots tot kantoorhouder ad interim gebombardeerd en wat dat betekende zou Sjik snel ervaren.

'Ge zijt pas begonnen, heb ik gehoord,' zei hij cynisch.

'Ge weet, "pas" is een relatief begrip. Het zegt niets over mijn bekwaamheid.'

‘Ge zult moeten bewijzen wat ge in uw mars hebt, kerel. Het is hier geen rusthuis maar een kantoor dat uit zijn voegen barst. Normaal had hier vier man moeten staan. Die krentenkakkers van de zetel proberen het personeel tot het minimum te beperken. Ze zijn alleen begaan met rendement. Hoe positiever de jaarbalans, hoe meer ze in hun portemonnee krijgen. En wij hier de hele tijd onze ballen afdraaien voor een schraal tantième. Ik begrijp trouwens niet waarom ze een groentje zoals gij op mijn dak sturen. Ik vroeg een allround kassier. Wat heb ik aan een poulain zonder de minste ervaring? In plaats van redder in de nood zijt ge een blok aan mijn been.’

‘Hela, niet overdrijven man,’ reageerde Sjik. ‘Laat me eerst maar eens bewijzen dat ik geen lamzak ben, voordat ge verkeerde conclusies trekt.’ Martin voelde zich duidelijk gekrenkt en snauwde:

‘Ge weet dat ik hier nu de baas ben. Ik installeer me in het bureau van de kantoordirecteur. Vragen kunt ge stellen via de binnenlijn en als ge in mijn bureau moet zijn, dient ge eerst te kloppen. Zorg ervoor dat vanavond de kas klopt en dat we om twintig na vier buiten zijn.’ Wat een opgeblazen varkenskop, dacht Sjik. Die klootzak waant zich te goed om mee te werken. Ooit pak ik hem terug, daar kan hij donder op zeggen.

Martin kwam nauwelijks uit het bureau en deed of zijn helper lucht was. Sjik vertikte het om ook maar één vraag aan Martin te stellen. Voor dringende raad belde hij naar een collega in Turnhout.

De kas klopte feilloos en om kwart over vier vertrok Sjik zonder een woord te zeggen. De bus naar Turnhout bleef nog een hele tijd weg. Hij nam een papier uit zijn achter-

zak waarop hij een adres had genoteerd: Reinaertlaan 64. Het was niet ver lopen. Hij belde aan. Een vrouw op leeftijd deed open.

‘Madame Coolsaat?’ Ze lachte vriendelijk. ‘Ik ben Senne Debie van de BNA. Uw man heeft vanmiddag een bedrag op zijn spaarrekening laten zetten. Toen hij weg was merkte ik dat er twee briefjes van vijf aan elkaar plakten. Ik had dus vijf euro teveel. Kan ik uw man even spreken?’ Hij mocht binnenkomen en Coolsaat was in de wolken toen hij het verhaal hoorde.

‘U bent een eerlijk man, mijnheer Debie,’ zei hij opgetogen. ‘Ik heb het geld twee keer nageteld en ik had niets gemerkt.’

‘Och, ik dacht, ik ga die vriendelijke mijnheer zijn geld terugbrengen. Vijf euro, het is wel geen kapitaal, maar eerlijkheid duurt het langst.’

‘U bent uit het goede hout gesneden, jongeheer. Beseft u dat? Eerlijkheid is in deze maatschappij ver te zoeken. De meesten hadden het geld klakkeloos in hun eigen zak gestoken.’

Sjik die bij het binnenkomen een groot kruisbeeld had opgemerkt wist al direct over welke boeg hij het zou gooien.

‘Oprechtheid en respect hebben alles te maken met opvoeding, mijnheer Coolsaat.’ Hij begon het door en door braaf koppeltje een ongelooflijk verhaal op te dissen: dat zijn grootmoeder Macedonische roots had en een verre achternicht was van Moeder Theresa, dat zijn overgrootvader in een vorige eeuw koster was geweest in de Sint-Romboutskathedraal en dat een oom van zijn moeder vele jaren missionaris was geweest in Kongo. Het laatste